ਨੰਦਾ ਦੁਲਾਲ ਪ੍ਰਧਾਨ & ਅਨੁ.

ਬਨਾਮ

ਦੀਬਾਕਰ ਪ੍ਰਧਾਨ & ਅਨੁ.

(2022 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 4151)

ਜੁਲਾਈ 11, 2022

[ਐਮ. ਆਰ. ਸ਼ਾਹ ਅਤੇ ਬੀ. ਵੀ. ਨਾਗਰਥਨਾ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਸਿਵਿਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਕੋਡ, 1908 – ਓਰ IX ਰੂਲ 13 – ਇਕਪਾਸੀ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ – ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦੀ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲੈਣ ਅਤੇ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਕ੍ਰਾਸ-ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ – ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੰਬਰ 2 ਅਤੇ 3 ਨੂੰ ਇਕਪਾਸੀ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖਿਲਾਫ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਵੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ – ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਿਰਫ ਇਕਪਾਸੀ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਕੋਈ ਮਕਸਦ ਨਹੀਂ ਸਰਵ ਕਰੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਲਜ਼ਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਖਲ ਨਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦੀ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਅਤੇ ਨਤੀਜਤਨ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ – ਫੈਸਲਾ: ਸੰਗਰਾਮ ਸਿੰਘ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਕਪਾਸੀ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਉਸੇ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਪੁੱਟਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਸਨ ਜਦੋਂ ਇਕਪਾਸੀ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਕੋਈ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾਖਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ – ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸੇ ਸਮੇਂ ਉਹ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲੈਣ ਅਤੇ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਕ੍ਰਾਸ-ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ – ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸੰਗਰਾਮ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਚੋਣ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1955 ਐਸ.ਸੀ. 425

[1955] ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਅਰਜੁਨ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਮੋਹਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1964 ਐਸ.ਸੀ. 993 :

[1964] ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 946 – ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਕੇਸ ਲਾ ਰੈਫਰੈਂਸ

[1955] ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ [1964] ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 946 ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਪੈਰਾ 3

ਸਿਵਿਲ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰਤਾ: ਸਿਵਿਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 4151 ਦੀ 2022।

. ਉੜੀਸਾ ਦੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕਟਕ ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ 16.05.2018 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਸੀ.ਐਮ.ਪੀ. ਨੰਬਰ 324 ਦੇ 2018 ਵਿੱਚ।

ਗੌਤਮ ਦਾਸ, ਮਨੋਜ ਕੁਮਾਰ, ਬਿਨੋਦ ਕੁਮਾਰ, ਧੀਰੇਂਦਰ ਕੁ. ਝਾ, ਤਰੁਣ ਕਾਂਤ ਸਮੰਤਰਾਯ, ਅਬਾਧੂਤ ਕੁਮਾਰ ਜੇਨਾ, ਅਧਿਵਕਤਾ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਲਈ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਮੋਹਨ ਆਰ. ਸ਼ਾਹ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ।

ਮੋਹਨ ਆਰ. ਸ਼ਾਹ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ।

. 1. ਉੜੀਸਾ ਦੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕਟਕ ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ 16.05.2018 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਦੁਖੀ ਅਤੇ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋ ਕੇ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਿਰਫ ਇਕ-ਪਾਸੇ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਕੋਈ ਮਕਸਦ ਨਹੀਂ ਸਰਵ ਕਰੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਖਲ ਨਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਅਤੇ ਨਤੀਜਤਨ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ, ਜਿਸ ਨੇ ਇੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ – ਮੂਲ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 2 ਅਤੇ 3 ਨੂੰ ਇਕ-ਪਾਸੇ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਇਲਾਵਾ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ, ਮੂਲ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 2 ਅਤੇ 3 ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ।

.

2. ਕਿ ਇੱਥੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ. 1 - ਮੂਲ ਮੁਦਈ ਨੇ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿਵਲ ਜੱਜ (ਜੂਨੀਅਰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ), ਜਲੇਸ਼ਵਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਪੋਸ਼ਣਾ ਅਤੇ ਸਿਰਲੇਖ ਲਈ 2003 ਦਾ ਟੀ.ਐਸ ਨੰਬਰ 317 ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ - ਮੂਲ ਮੁਦਾਲਾ ਨੰ. 2 ਅਤੇ 3 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਲਾਗੂ ਅਰਜ਼ੀ ਭੇਜੀ ਗਈ ਸੂਟ ਜਿਸ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਰਡਰ ਆਈ ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਨਿਯਮ 10 ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ 20.02.2004 ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸਿੱਖੀ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਅਗਲੀ ਤਰੀਕ 27.02.2004 ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਦ ਇੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ - ਮੂਲ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰ. 2 ਅਤੇ 3 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਨੂੰ "ਮੂਲ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰ. 2 ਅਤੇ 3") ਨੇ ਲਿਖਤੀ ਫਾਈਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਾਂ ਮੰਗਿਆ ਹੈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਾਰੀਖਾਂ 'ਤੇ ਬਿਆਨ. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਹ ਲਿਖਤੀ ਫਾਈਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ ਕਈ ਮੌਕਿਆਂ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਬਿਆਨ. ਮੂਲ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 2 ਅਤੇ 3 ਮਿਤੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 'ਤੇ ਵੀ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ ਰਹੇ। ਇਸ ਲਈ, ਨਾ ਹੀ ਕੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਵਾਇਆ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਹ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸਿੱਖੀ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ. ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਿੱਖਿਅਤ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇੱਕ ਪਾਸ ਕੀਤਾ 31.08.2004 ਨੂੰ ਇੱਕ-ਪਾਰਟ ਨਿਰਣਾ ਅਤੇ ਡਿਕਰੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਵਿੱਚ ਹਾਲਾਤ, ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰ. 2 ਅਤੇ 3 ਨੇ ਆਰਡਰ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਐਕਸ-ਪਾਰਟ ਜਜਮੈਂਟ ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਣ ਲਈ ਸੀਪੀਸੀ ਦਾ IX ਨਿਯਮ 13। ਸਿਖਿਆਰਥੀ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਕਤ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਤੈਅ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸਾਬਕਾ ਪੱਖ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖ ਕੇ। ਇਸ ਲਈ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰ. 2 ਅਤੇ 3ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ। ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਿਆਂ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਕਤ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰ ਲਿਆ ਟਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਐਕਸ-ਪਾਰਟ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਣ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸਿੱਖਿਆ ਨਿਰਣਾ ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨ. ਪਹਿਲੀ

ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵੀ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਫਾਈਲ ਵਿੱਚ ਬਹਾਲ ਕਰੋ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਫੀ ਮੌਕਾ ਅਤੇ ਖੰਡਨ ਸਬੂਤ। ਆਰਡਰ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਅਤੇ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨਾ ਅਪੀਲ ਅਤੇ ਸੈਟਿੰਗ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਲਈ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸਾਬਕਾ ਪੱਖ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖ ਕੇ ਕਿ ਵਸੂਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਚੁੱਕਵਾਂ ਮੌਕਾ ਅਤੇ ਖੰਡਨ ਸਬੂਤ, ਮੂਲ ਮੁਦਈ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਅਤੇ 227। ਨਿਰਪੱਖ ਨਿਰਣੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੇ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਨਤੀਜਿਆਂ 'ਤੇ ਕੁਝ ਵੀ ਦੇਖਣਾ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕਿ ਕੀ ਸਾਬਕਾ-ਪਾਰਟ ਜਜਮੈਂਟ ਅਤੇ ਡਿਕਰੀ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸਾਬਕਾ ਪੱਖ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖ ਕੇ ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਕੋਈ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰਾਂ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ 2 ਅਤੇ 3 ਸੂਟ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਖੋਲ੍ਹਣਾ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ ਵਿਅਰਥ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਸਾਬਕਾ ਪੱਖ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਦੀ ਹੈ।

2.1 ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਚੁਣੌਤੀਯੋਗ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਨਾਲ ਦੁਖੀ ਅਤੇ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋ ਕੇ, ਮੂਲ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 2 ਅਤੇ 3 ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ।

3. ਸੰਬੰਧਿਤ ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜਿਸ ਨੇ ਇਕ-ਪਾਸੀ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਉੱਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਸਬੂਤ ਅਤੇ ਜਵਾਬੀ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਕਹੀ, ਇਹ ਸਰਾਸਰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸੰਗਰਾਮ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਚੋਣ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1955 ਐਸ.ਸੀ. 425 ਅਤੇ ਅਰਜੁਨ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਮੋਹਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ, ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1964 ਐਸ.ਸੀ. 993 ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਰੱਖੀ ਗਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਥਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੀ।

3.1 ਇਸ ਪੜਾਅ ਤੇ ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਕ-ਪਾਸੀ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਿਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਖੋਜਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 2 ਅਤੇ 3 ਨੇ ਇਕ-ਪਾਸੀ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਪਰਯਾਪਤ ਕਾਰਨ ਬਣਾਏ ਹਨ।

ਜਦੋਂ ਉਚਾਈ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਚੁਕੌਂਤੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨਾਲ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਨਿਪਟਾਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ, ਜਦੋਂ ਇਕ-ਪਾਸੀ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਿਆਂ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਦਿਆਂ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਚਾਈ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 2 ਅਤੇ 3 ਨੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾਖਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਮੁੜ ਖੋਲ੍ਹਣਾ ਵਿਅਰਥ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸੰਗਰਾਮ ਸਿੰਘ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਕ-ਪਾਸੀ

ਹੁਕਮ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਉਸੇ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਇਕ-ਪਾਸੀ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਸਮੇਂ ਸਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਕੋਈ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾਖਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸੇ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲੈਣ ਅਤੇ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਕ੍ਰਾਸ-ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਨਾਲ ਉਚਾਈ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਚੁਕੌਂਤੀ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਟਿਕਾਊ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਫਿਰ ਵੀ, ਇਕ-ਪਾਸੀ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾਖਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲੈਣ ਅਤੇ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਕ੍ਰਾਸ-ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਉਚਾਈ ਅਦਾਲਤ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਚੂੰਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾਖਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਇਸ ਲਈ ਇਕ-ਪਾਸੀ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਕੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਮੁੜ ਖੋਲ੍ਹਣਾ ਵਿਅਰਥ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਚਾਈ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇਕ-ਪਾਸੀ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਮੈਰਿਟਸ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਸਹੀਅਤ 'ਤੇ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਹੈ।

4. ਉਪਰੋਕਤ ਅਤੇ ਉਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਉਚਾਈ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਚੁਕੌਂਤੀ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਇੱਥੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੁਕਮ ਜੋ ਕਿ ਇਕ-ਪਾਸੀ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਕੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇੱਥੇ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਬਹਾਲੀ 'ਤੇ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 2 ਅਤੇ 3 ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਕਈ ਮੌਕੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾਖਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸੇ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲੈਣ ਅਤੇ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਕ੍ਰਾਸ-ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰਨ ਅਤੇ ਮੈਰਿਟਸ 'ਤੇ ਸਬਮਿਸ਼ਨ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਆਂਸ਼ਿਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਖਰਚੇ ਦੇ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਆਂਸ਼ਿਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮਨਜ਼ੂਰ।

ਅੰਕਿਤ ਗਿਆਨ

ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Vasu Gupta
Advocate